

NÚRIA PERPINYÀ

Esriptora

"Per tractar el tema de la bogeria volia situar-me fora de la realitat"

Boira, bogeria i reclusió són els elements que defineixen Mistana, un indret que té en el fracàs l'element que uneix els seus habitants

VIURE EN UN POBLE on la boira no et permet veure pràcticament res durant tot l'any és un factor de pes per tenir la salut mental permanentment alterada. D'aquesta manera Núria Perpinyà, autora d'obres com *Un bon error* i *Una casa per compondre*, aprofita un factor climàtic per tractar el tema de la bogeria i el fracàs a *Mistana* (Proa), un indret que només acull fracassats i on la racionalitat apareix tan poc com la llum.

D'on neix Mistana?

És un poble inventat. En un viatge vaig conèixer un poblet cèltic molt bonic, Averbury (Anglaterra), que està envoltat de menhirs i té una fondalada. Vaig pensar que era un indret molt literari i aquí va començar a néixer. En un altre viatge vaig estar a Candelario (Salamanca) que és un poble romànic, ple de canalets. Mistana és com una mena de fusió entre aquests dos pobles, i també hi ha l'element de la boira que conec ve de Lleida, d'on sóc, però que està molt augmentada.

T'atrau especialment la boira o és un element literari més?

Em calia un element que fos molt ambigu i susceptible de ser mirat de moltes maneres, com passa amb la boira. De fet cada capítol reflecteix una forma diferent de mirar-se-la. Per uns és romàntica, per d'altres maligna, màgica... M'anava molt bé, perquè és un element molt voluble.

Abans del llibre vas investigar tractats que relacionen el paisatge amb la bogeria.

Eren tractats dels segles XVIII i XIX, en què els artistes del romanticisme estaven molt interessats en la relació entre l'home i el paisatge. Creuen que el paisatge està relacionat amb el caràcter de l'home, però d'una forma indirecta. És a dir, en zones molt feréstegues l'home es fa més fort, és com una lluita que també apareix a *Mistana* on el clima és abusiu.

Mistana només rep personatges fracassats?

Penso que la majoria de la gent del món és bastant fracassada i, per tant, reflecteix la realitat, però d'una forma bastant exagerada. Els personatges tenen bastants problemes i arrosseguen somnis incomplets i això passa en la vida real. De fet, faig com una caricatura del que és el món i la vida.

La bogeria és el tema clau del llibre?

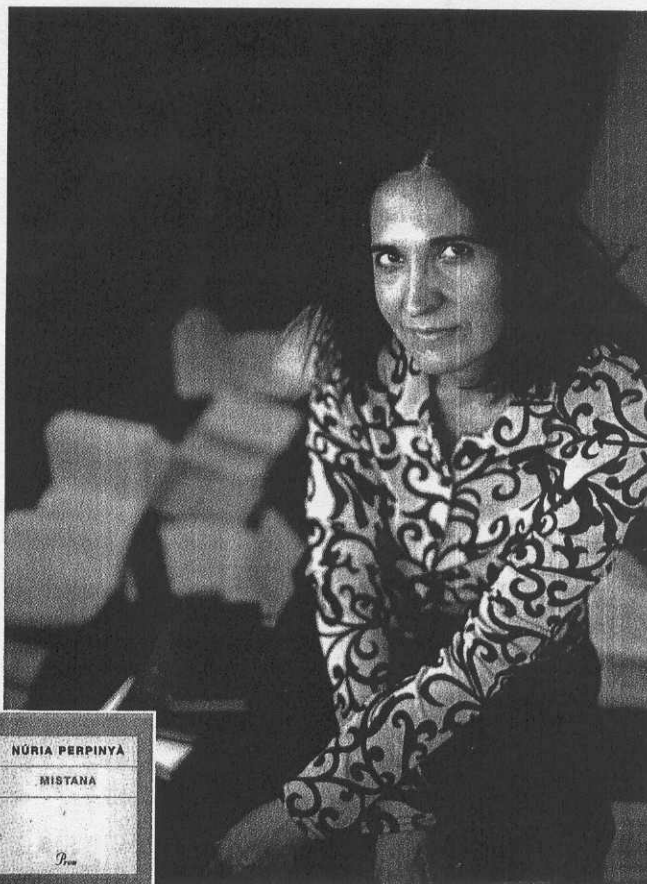
Sí. Tots els personatges són uns bojos, però alguns tenen un perfil més acusat i d'altres fan una vida més normal. De fet hi ha gent amb problemes mentals que no cal que estiguin en un psiquiàtric, poden fer una vida bastant normal. És més tràgic, perquè no s'està ni del tot bé, ni del tot malament.

No estan tancats en un edifici, però Mistana és un lloc reclos.

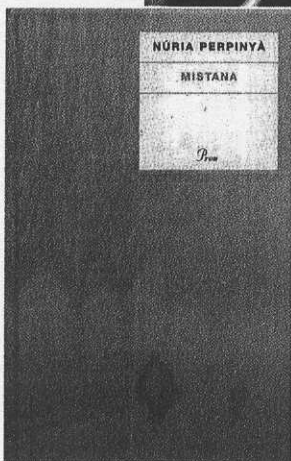
Es pot considerar com un psiquiàtric, però de règim obert, perquè tenen certa llibertat. Els personatges són molt individualistes i molt egoistes, però a la vegada es necessiten els uns als altres i ningú no se'n va.

Per què no fugen?

Això és una pregunta que hauriem de fer a molts homes i dones que viuen en situa-

MANU BAUSC

cions duríssimes, com ara guerres, i molta gent no se'n va.

Ens trobem amb el contrast d'un llenguatge

força poètic amb personatges amb dificultat de parla.

Sí, hi ha en Bert, el boig oficial del poble, que intenta expressar però no s'acaba de fer entendre, i la Marlot, la professora, que té problemes per culpa d'un accident i ho viu d'una manera més dramà-

tica, perquè abans estava bé i ara està limitada. Hi ha moments en què no sap si és la d'abans, la d'ara o la mateixa.

Has canviat el registre de les teves anteriors novel·les. Per què?

Tenia ganes de tocar el tema de la bogeria, i per tractar-lo volia situar-me una mica fora de la realitat, perquè les persones amb aquest problema tenen un conflicte molt interior. És una cosa que és real, però no del tot. Per tant és el tema el que em va portar el canvi de registre. ■